VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8194. szám | Kedd, 1971. július 27. | 4 oldal, 30 bani

Biztosítsunk harcos, kombatív forradalmi jelleget az egész politikai-nevelő tevékenységnek

A politikai-ideológiai tevékenység megjavitását szolgáló intézkedések, valamint Nicolae Ceauşescu elvtársnak az ideológia, a politikai és kulturális-nevelő tevékenység terén dolgozó pártaktiva munkatanácskozásán elhangzott expozéjában kifejtett gondolatok az egész ideológiai, politikai munka, a hazánk dolgozóinak szocialista öntudata kialakitását és fejlesztését szolgáló tevékenység tudományos tisztánlátó és mozgósitó alapját veti meg, melynek elméleti és gyakorlati értéke felbecsülhetetlen.

A Nicolae Ceauşescu elvtárs által kidolgozott akcióprogram a X. pártkongresszus célkitüzéseinek fényében elmélyiti a politikai-ideológiai, kulturális-nevelő tevékenység kérdéseit, szoros összefüggésben tárgyalva őket a népünk előtt álló nagyszerü feladatokkal, a jelenlegi szakaszban. Ebben a megfogalmazásban, az egész politikai-nevelő munka szerves, elidegenithetetlen része a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtése folyamatának.

Ezek az intézkedések ujból alátuzzák s igazolják azt a felelősségérzetet, mellyel pártunk vezetősége az összes munkaterületek tökéletesitése iránt viseltetik, arról a szüntelen gondoskodásról beszélnek, amelynek célja az uj győzelmének biztositása, a megujitó, forradalmi és kombativ szellem bevezetése az egész politikai-ideológiai és kulturális-nevelő tevékenységben.

— ZAVOIANU DOREL, az Arad megyei pártbizottság propaganda osztályának főnöke —

Az intézkedések szigoruan tudományos marxista-leninista megalapozottsága olyan programot biztosit a politikai-ideológiai tevékenység területén dolgozó összes tényezők számára, amely tökéletesen megfelel a jelen követelményeinek s ugyanakkor azoknak a perspektiváknak is, melyeket hazánk sokoldalu fejlődése nyit meg. Megvalósitásuk, meggyőződésem szerint egész ideológiai és kulturális munkánkat minőségileg magasabb szintre emelni s hozzájárul, hogy a dolgozók marxista-leninista nevelése hatékonyabbá váljon, eképpen növelve kombativitásukat, s összességében tekintve hozzájárulásukat a sokoldaluan fejlett ember kialakitásához.

Az akcióprogram jelentőségénél fogva, különleges feladatokat ró az ideológiai és kulturális élet terén dolgozó aktivistákra, s megvalósitása érdekében mindenekelőtt munkánk minőségi javitását kell elérni. Egész ideológiai-politikai és kulturális-nevelő tevékenységünket társadalmi valóságunkba kell gyökereztessük, mert a rendelkezésünkre álló számtalan eszköz csak igy vezethet a dolgozók világról és életről alkotott tudományos marxista-leninista felfogásának kialakitásához, a kommunista erkölcsi elvek, mindazon eszmények elsajátitásához, melyekért pártunk küzd.

A pártszerveknek és -szervezeteknek, a tömegszervezeteknek, a kulturális és oktatási intézményeknek, Nicolae Ceauşescu elvtársnak a politikai és kulturális-nevelő tevékenység alapos és mindenre kiterjedő elemzéséből kiindulva, teljes felelősségérzettel kell megvitatniok ezeket a kérdéseket, kritikai és önkritikai szellemben foglalva állást a hiányosságokkal szemben, s mélyrehatóan elemezniük kell milyen intézkedések szükségesek, hogy az egész tevékenységüket a jelenlegi követelmények szintjére emeljék.

Hangsulyoznék néhány olyan kérdést, melyeket különlegesen lényegesnek tartok a politikai és kulturális-nevelő munka terén.

Jól ismert igazság, hogy a szocializmus az első olyan társadalmi rendszer, amely a dolgozók széles tömegeinek öntudatos munkája nyomán születik. Éppen ez a tény teszi szükségessé a társadalmunkban ható objektiv törvények, e törvények követelményeinek, a jelenlegi periódus jellegzetességeinek mélyreható ismeretét. Ezen a téren munkánkban hiányosságok jelentkeztek, nem tulajdonitottunk kellő fontosságot az olyan elméleti problémáknak, amelyek hozzájárulnak a tömegek öntudatának fejlesztéséhez, bevonásukhoz pár-

(Folytatása a III. oldalon)

Dolgos vasárnap a szántóföldeken

Vasárnap is népes volt a határ. Emberek és gépek ezrei dolgoztak, arattak, szállitottak, szántottak és vetettek. Az állami és szövetkezeti gazdaságok szántóföldjein több mint 6200 ember, 1210 kombájn és 2278 traktor vivta a kenyérmag betakaritásának csatáját. Munkájuk eredményes volt. Ékesszóló bizonyiteka ennek az, hogy 2375 hektár területnek a termését aratták le. Ezenkivül 1519 hektáron bálázták be és szállitották el a szalmát. A traktorosok 1172 hektár tarlót forgattak barázda alá és 507 hektár területet be is vetettek különböző takarmánynövényekkel. Közel 1900 teherautó, utánfutó és fogatszállitotta a szalmát és a gabonát. Igy lehetővé vált az is, hogy termelőszövetkezeteink tagjai és az állami mezőgazdasági vállalatok dolgozói 2461 tonna gabonát adjanak át az átvevő központoknak.

Elismeréssel a kombájnosokról

Vasárnapi határjárásunk első állomása Szentlány. A gépesitési alegység udvarán egyetlen erőgépet sem találtunk. A gazdaság székháza is üres volt. Comşa Gheorghe főmérnök és Schlee József, a termelőszövetkezet elnöke a fogatosok és szállitók munkáját irányitották. A tarlókon traktorok dübörögtek, szántottak és vetettek. Odébb négy erőgép bálázta a szalmát.

— Szombaton a késő délutáni órákban befejeztük az 570 hektár buza aratását — ujságolta Comşa Gheorghe főmérnök.

A kombájnosok már el is mentek Zimándra, ott segitenek, mivel a szomszédos gazdaságban csaknem 200 hektár területen van még talpon a buza — füzte tovább a szót az elnök.

Szentlányon befejezték az aratást. A tiz kombájnos derekas munkát végzett. A gazdaság vezetői és a tagság is elismeréssel beszél Bába Ferenc, Zimbelin Sándor, Mocan Ion, Ruck Antal és Schmidt Ferenc gépesitőkről, akik naponta egyenként több mint másfél vagon buzát arattak le és csépeltek ki. Schmidt Ferenc például Gloria kombájnjával az egész aratás ideje alatt csaknem negyven vagon buzát takaritott be. Jól dolgoztak és dolgoznak a bálázók is. Szabó Mihály például naponta 17 hektár területről gyüjti össze a szalmát.

Jobb szervezésre van szükség

Még nem volt 9 óra, amikor gépkocsinkkal a zimándi határban kerestük az aratókat. A kombájnok egy csoportja csakhamar fel is tünt. Velünk egyidőben érkezett meg Zámbó Pál, a szövetkezet elnöke is. A gépesitők szombaton este jöttek át Szentlányról. Valamennyien ott voltak, készitették a gépeket, hogy megkezdjék a munkát. Még szerencse, hogy nem szikkadt fel a harmat, mert máskülönben állhattak volna, ki tudja meddig, mert a szövetkezeti tagok, akiket ezekre a kombájnokra osztottak be, még fél tizkor sem érkeztek meg.

— Nem tudom mi történt az emberekkel, hiszen már fél nyolckor elindultak az egyik tehergépkocsival —

CSIGYÁR ISTVÁN

(Folytatása a III. oldalon)

Befejezték az aratást

Tegnap a kora délutáni órákban kaptunk hirt arról, hogy a kisjenői és pécskai állami mezőgazdasági vállalatokban befejezték a 2531, illetve a 2100 hektár területen termesztett kenyérgabona aratását.

Végeztek az aratással a bélzerindi, a csermői, az apáti, az angyalkuti és a barakonyi mezőgazdasági termelőszövetkezetekben is.

A z első jelentésekből kitünik, hogy konzervgyáraink az év folyamán több mint 41 ezer tonna zöldségkonzervet és 11 500 tonna gyümölcskonzervet gyártottak. A nyári zöldségek begyüjtésével párhuzamosan nő a gyárak napi termelése is. A gyárak az idén mintegy 200 ezer tonna zöldségkonzervet állitanak elő, ami körülbelül 60 ezer tonnával haladja meg a mult évi termelést. Nagy figyelmet fordítanak a választék bővitésére, a terv szerint ujabb 12 féle konzervet hoznak forgalomba.

A kürtösi 23 August mtsz-ben javában tart a paradicsomszüret. (JIREGHIE VIRGIL felvétele)

Lapunk IV. oldalán

- **Bukarestbe érkeztek a KGST-tagállamok kormányküldöttségei**
- **Elindult a Hold felé az Apollo-15 űrhajó**

IPARI HÍRADÓ

34 újitási javaslat

Az Épület- és Butorvasalásokat Gyártó Vállalatnál számba vették az első félévi ujitó mozgalom eredményeit. Kitünt: sikeresen zárták az első félévet. Ebben az időszakban nem kevesebb, mint 34 ujitási és ésszerüsitési javaslatot nyujtottak be. Ezek közül 11 ujitást a gyakorlatban is alkalmaznak már, s az utólagos számitások azt mutatják, hogy csupán ezek segitségével hat hónap alatt 780 ezer lej értékü megtakaritást értek el. Több igen jelentős ujitás és ésszerüsités kidolgozása, müszaki próbája most folyik. Lupu Mircea mérnök, Matei Petru és Negru Gheorghe mesterek, valamint Călugăru Gheorghe technikus közös ujitása is hamarosan elkészül, melynek bevezetésével megoldják az egyik szekrénypánt-tipus félautomata szerelését. Az előzetes számitások szerint ez az ujitás egy év alatt 240 ezer lejes megtakaritást biztosit majd. Kisérleti szakaszban van az ugynevezett szalagpántok automatikus sorjázásának a megoldása is. Egy saját szerkesztésü gépi berendezést iktatnak be a gyártási folyamatba, s előreláthatólag a készülék termelékenysége nagyobb lesz, mint a hasonló, importból vásárolt gépeké.

Bővül a választék

A helyiiparból kaptuk a hirt, hogy a második negyedévben több uj termék asszimilálását oldották meg az egységekben. Ilyen a 2,75 méteres beton keritésoszlop, a fregoli (kétszinü) esernyő, illetve a táskával ellátott esernyő. Ezenkivül elkészült négy uj kombinált szobabutor tipus mintadarabja (fényezett és festett butor), kidolgozták a fröccsentett eljárással készülő szemüvegrámák technológiáját. Uj termék lesz még a Dacia tipusu személygépkocsik számára alkalmas bevonat. Az élelmiszeripari cikkek közül nagy érdeklődésre tarthat majd számot, különösen a gyermekek körében, a két uj nápolyi szelet: a Mariana és a Fistic. Az uj termékek sorozatgyártását a III. és IV. negyedévben kezdik meg.

Huszonnégy uj termék

Huszonhárom uj termékkel gazdagitotta gyártmányainak választékát a kisjenői Unirea Meseriaşilor kisipari szövetkezet 1971 első felében. Csupán az uj termékekből eddig 1 415 000 lej értékü árut juttattak el a megrendelőknek. Idén kezdték meg például a férfi öltönyök, női ruhák és egyéb konfekcióáru sorozatgyártását. A butorasztalos részlegen az iskolák megrendelésére padokat és egyéb tantermi berendezéseket gyártottak és gyártanak. A termékek listáját bőviti — 24 ként— az uj tipusu Criş nevet viselő modern konyhabutor. Ezt a tipust a legközelebbi szerződéskötéskor mutatják be a kereskedelemnek.

Megrendelő műhely

A kisjenői Unirea Meseriaşilor kisipari szövetkezet legfiatalabb műhelye a diszvázát készitő részleg. Betonból gyártják a szépvonalu vázákat, amforákat s kerámialapocskákkal diszitik azokat. Az első megrendelő a kisjenői városi néptanács. Jelenleg mindössze négy szakember dolgozik az uj műhelyben, de — mivel több helyről is nagyobb megrendelésre számitanak — a későbbiek során harminc személyre növelik majd a részleg létszámát.

Mesélő városok

Meggyőződésem, hogy minden helységnek van egyéni mondanivalója, ami megkülönbözteti egyiket a másiktól. Különösen lényegesnek tartom ezt a XX. században. A rohamos fejlődésben városaink szinte uniformizálódnak. Egy városnak napjainkban nem lehet ismertetőjele, hogy uj lakónegyedei épülnek. A gondozott utak, virágos parkok, áruval bőségesen ellátott üzletek, az utcákon száguldozó személygépkocsik bármely helységre jellemzőek.

Bármerre utazom az országban, az egyéni jellegzetességeket keresem. Van, aki bélyeget gyüjt, én a helységek emlékeit. Gyüjteményem állandóan gyarapszik. Nem muszáj utaznom, hogy a városokat „vallomásra" birjam, sok mindent gyüjtöttem olvasmányaimból is.

Szerencsés időben születtem. Nem ismertem a nyomornegyedeket, a tizenkét órát dolgozó munkások gyermekeinek nehéz életét. A második világháboru idején kicsi gyermek voltam, a háborus évek semmi nyomot nem hagytak bennem. Mire eszmélni kezdtem, hazám már felszabadult, virágzásnak indult. Az én gyermekkorom felhőtlen és boldog volt. Együtt növekedtem a hazával, mire felnőtt lettem, az ország is azzá vált.

Románia Szocialista Köztársaság, a kommunisták vezetésével lett mindnyájunk gazdag és virágzó hazája. Természetes törekvés, hogy minél többet szeretnénk tudni országunkról. Az egészről és a részről, a multról, jelenről és a jövőről.

Nagyon sok érdekes dolgot megtudtam.

Temesvár a parkok városa, de azt sokáig nem tudtam, hogy az első város volt Európában, ahol bevezették az utcai villanyvilágitást.

Kolozsváron élt Brassai Sámuel, az „utolsó erdélyi polihisztor", aki annyi mindennel foglalkozott, mintha nem is egy ember lett volna.

Nagyváradon Ady Endre emlékét kutatom. „Dunának, Oltnak egy a hangja..." Igaza volt. Az ország román lakossága és az együttélő nemzetiségek testvérként élnek és alkotnak egymás mellett.

Gyulafehérvár utcáit járva arra gondolok: szinte mesének tünik, hogy a XVIII. században épült vár 24 évig készült, és 20 000 jobbágy dolgozott az építésén.

Bukarest az a város, melynek jelene a legizgalmasabb. A tavalyi nemzetközi vásáron sok volt a látnivaló, mégis az Intercontinental szálló impozáns épülete még a vásárnál is nagyobb hatással volt rám. Igen, fővárosunk igazi világváros minden tekintetben, és erre nagyon büszke vagyok.

Szülővárosom, Arad utcáin sokszor bolyongok szabadidőmben, és nem tudok betelni vele. Utcák, épületek mesélnek erről a régi Maros-parti városról. Az épülő várhid, a toronyépületek, a kibontakozó állomástér, a nagymultu üzemek kiváló termékei, ez a jelen.

A város kulturális élete régről indult, mig az „Aradi Tavasz" fesztiválig érkezett. Aradon már 1820-ban állandó szinház működött. Az ifju Mihail Eminescu, mint Pascaly szintársulatának tagja, egy hónapig tartózkodott a városban. A régi „Fehér kereszt" szálló előadói termében hangversenyezett Liszt Ferenc. A zongora, amelyen játszott, a „Szinházi muzeum"-ban látható ma is. A filharmónia dobogóján sok hiresség fellépett, köztük George Enescu, Traian Grozăvescu és Bartók Béla.

Aradon született Kuncz Aladár, a tragikus életü iró és Tóth Árpád, sokak kedves költője.

Sok mindent sorolhatnék még, de nem az én feladatom monográfiát irni. Ezzel a kis irással azt szerettem volna bizonyitani, hogy a szülőföld, a haza szeretete magával hozza azt a vágyat, hogy ezt a Szülőföld — Hazát minnél jobban megismerjük.

ÁLDA ANNA-MÁRIA

SZÜLŐFÖLDEM

Tanulni 6-tól 60-ig

A folyamatos tanulás elsősorban társadalmi érdek!

Előző cikkünkben az elmult két hónapban szervezett kerekasztal-értekezleteink néhány tanulságát próbáltuk megfogalmazni, s főként azokat a kérdéseket emeltük ki, amelyek a szakmunkás-képzéssel kapcsolatosak. Eszmecseréinken egy másik, legalább ilyen fontos problémát is megvitattunk, mely az alkalmazottak továbbképzéséről szóló törvény alkalmazásával kapcsolatos. Örömmel állapitottuk meg, hogy eszmecseréink minden részvevője hangsulyozta: **a törvény társadalmi igény kifejezője, nem léphetünk előre anélkül, hogy megteremtenénk a továbbképzés szervezett országos rendszerét.** „A tanulni 6-tól 60-ig" immár nem egyéni jelszó, hanem kötelező társadalmi követelmény, s a továbbképzés szervezett országos rendszerének az a célja, hogy ezt az összes alkalmazottak számára megvalósitsa. Értekezleteinken az is kitünt, hogy minden vállalat, minden termelési egység megtette az első lépéseket a továbbképzés megszervezésére, kidolgozta az ötéves tervre, vagy legalább erre az évre a helyi tanulmányi terveket, sőt többhelyütt már megindultak az első kurzusok is. Felmerül azonban számos olyan kérdés, mely még megoldásra vár. Hadd említsünk meg ezek közül néhányat.

Az első, és véleményünk szerint a legfontosabb, hogy **hiányzik egyelőre még az a koordonáló szerv, mely megyei szinten irányitaná az alkalmazottak továbbképzését.** Eszmecseréinken egy felmérést is végeztünk: biztositottak-e a megfelelő feltételek (könyvtárak, tantermek stb.) a törvény alkalmazására? El kell ismernünk: a felmérés azt mutatja, hogy egyelőre még ezen a téren hiányosságok mutatkoznak. A gyárakban, üzemekben folyó tanfolyamokat szük irodahelyiségekben, laboratóriumokban tartják, a vállalatok nem szerveztek meg kellőképpen a müszaki könyvtárakat, a szakszervezeti könyvtárak nem rendelkeznek elég müszaki kiadvánnyal, a nagy értéket képviselő bel- és külföldi folyóiratok, szaklapok felhasználása ma még elégtelen. Ez utóbbi kérdéssel kapcsolatban többen is felvetették a müszaki kabinetek megfelelő megszervezésének szükségességét, az itt dolgozó szakemberek számának növelését, s azt, hogy a dokumentációs szakemberek továbbképzését megyei szinten kellene megoldani. Tegyük még ehhez hozzá: fel kell számolni egyes vállalatoknak azt a káros gyakorlatát, hogy a müszaki dokumentációs munkahelyeket üdülőhelyeknek tartják s olyan mérnököket neveznek ki ezekre a helyekre, akik valamilyen oknál fogva (betegség stb.) nem képesek más mérnöki munkát végezni. A müszaki dokumentáció terén dolgozó szakemberek képzése és továbbképzése különben éppen a napokban oldódott meg. Kezünkben tartjuk az Országos Müszaki Dokumentációs Intézet leiratát és tanulmányi programját, melyet megkaptak vállalataink is. A fenti intézmény **országos szinten szervez bevezető (levelezési uton) képzést azoknak a szakembereknek a számára, akik dokumentációval foglalkoznak vagy fognak foglalkozni.** A tanulmányi idő egy esztendő, 1972 juliusáig tart s ez alatt az idő alatt a jelentkezőknek alkalmuk lesz a legmagasabb szakképzettségü előadók vezetésével elsajátitani a modern müszaki dokumentáció kérdéseit. Csupán a vállalatokon, a közvetlenül érdekelt szakembereken mulik tehát a kérdés megoldása, s reméljük, a vállalatok, az érdekelt mérnökök és közgazdászok élni fognak a lehetőséggel.

Eszmecseréinken felvetették azt a kérdést is, **hogy más, magasabb funkciókat betöltő szakemberek képzését is megyei szinten kellene megoldani.** Azokról a szakemberekről van szó, akiknek ma még nincs lehetőségük, hogy részt vegyenek a CEPECA kurzusain. Véleményünk szerint a kérdés a Tudományos Munkaszervezés Kabinetjén keresztül megoldható. El kell mondanunk, hogy ez utóbbi intézményt eszmecseréink befejezése után felkerestük, s az alkalmazottak továbbképzési törvényével kapcsolatos kérdésekben kikértük Munteanu Pompiliu mérnöknek, a kabinet igazgatójának a véleményét. Beszédtársunk elképzelései — melyeket különben a megyei pártbizottság gazdasági bizottságához is továbbitott — fi-

KILIN SÁNDOR
SCHIFF LÁSZLÓ

(Folytatása a III. oldalon)

TEGNAP

MEGYÉNKBEN

Megkezdődtek a félévi közgyülések a kisipari termelőszövetkezetekben. Tegnap délelőtt a Higiena KTSZ-ben került sor a közgyülésre, ahol számos határozatot fogadtak el a lakosság civilizáltabb kiszolgálása érdekében.

Operativ gyülést tartott a Megyei Turisztikai Hivatal igazgatósága. Megbeszélték az e heti feladatokat, a soron lévő tennivalókat. A főbb célkitüzések között emlitjük a következőket:

— Megkezdik a nagyjavitási munkálatokat az Ardealul szállónál.

— A gyoroki és Debela-Gora-i menedékházakat — amelyek eddig a menyházai kirendeltség hatáskörébe tartoztak — átadják a lippai hivatalnak.

— Átveszik az Astoria szálló előtt lévő medencét.

AZ ORSZÁGBAN

A Szatmár megyei Kányaházán megkezdték egy duzzasztógát épitését. A környék első ilyen duzzasztógátja segitségével 185 hektár területre kiterjedő gyüjtőtavat fognak kialakitani. Ily módon több mint 1000 hektár terület öntözése válik lehetővé. A leendő parton szép turisztikai komplexumot létesitenek.

KÜLFÖLDÖN

Hétfőn Liege-ben megkezdődött a 17. nemzetközi alkalmazott pszichológiai kongresszus. Az ötnapos rendezvényen 73 ország 2000 pszichológusa vesz részt. A megvitatásra kerülő témák közt szerepel az ipari pszichológia, a munka és a forgalmi balesetek, a fáradtság és következményei stb.

A kongresszus elhatározta, hogy az alkalmazott pszichológia nemzetközi társaságának titkárságát Párizsból Stockholmba helyezik át.

Művelődési jegyzetek

250 éve született

Brukenthal Sámuel

Két és fél évszázada, 1721 július 26-án született Brukenthal Sámuel, az erdélyi műveltség-történet egyik kiemelkedő alakja. Apja, Brekner Michael, képviselő, később királybiró volt a Segesvár megyei Nocrichban, aki érdemei elismeréseként kapta a „von Brukenthal" nemesi előnevet. Sámuel, szüleinek legkisebb gyermeke, először szülővárosában, Nocrichban, majd Kolozsvárott és a segesvári gimnáziumban tanul. 1743-ban a hallei egyetemre iratkozott be, ahol történelmet, filozófiát és teológiát hallgatott. Itt tökéletesitette széleskörű humanista műveltségét.

Már 1745-ben visszatért Segesvárra és itt előbb kisebb állásokat töltött be az osztrák császári államapparátusban, 1750-ben az erdélyi kormányzóság titkárává nevezték ki. Akkor látogatott el először Bécsbe, hogy a szász nép érdekeit az udvarnál képviselje. Ezt a feladatot csodálatra méltó diplomáciai ügyességgel teljesitette, amiben egyaránt segitségére voltak rendkivüli szellemi képességei és alapos ismeretei. Már ekkor felkeltette Mária Terézia császárnő figyelmét, aki alkalmasnak találta a kormányzói tisztség betöltésére. Ennek nyomán 1777-ben kinevezték Erdély kormányzójává és ebben a tisztségben 1780-ban II. József császár is megerősitette.

Mig a császárnővel Brukenthalnak sikerült mindig egyetértésre jutnia, addig II. Józseffel hamarosan szembekerült, mivel nem helveselte a császár reformterveit. Ezért 1787-ben felmentették kormányzói megbizatása alól. A hivatalos Habsburg-hatalommal való szembefordulásához hozzájárult Brukenthal emberi magatartása is, ő ugyanis az 1784. évi Horia-felkelés idején és annak leveretése, illetve verbe fojtása után állást foglalt a „szerencsétlen emberek", az elnyomott román parasztok mellett. Helyesen ismerte fel a Horia, Cloșca és Crișan vezette parasztfelkelés társadalmi alapjait és állást foglalt a jobbágyság helyzetének könnyitése mellett. Neki magának is be kellett azonban látnia, hogy ezek a reformtervek tul későn érkeztek.

Brukenthal korának egyik nagy politikusa volt, kiváló érzékkel igyekezett szolgálni népe és a bécsi udvar érdekeit egyaránt. Természetesen ez nem mindig sikerült neki és éppen ezért — humanista-felvilágosult képzettsége ellenére — nem egyszer olyan álláspontot foglalt el, melyet mai szemmel nézve retrográdnak kell tekinteni. Éppen ez politikai kudarcainak egyik oka.

A kultura terén azonban hervadhatatlan érdemei vannak. Rendkivül sokoldalu, müvelt szellemével a legkülönbözőbb dolgok iránt érdeklődött. Avrigi birtokát valóságos mintagazdasággá fejlesztette, az elsők között volt, akik Erdélyben burgonyát termesztettek és még narancsfákat is nevelt. Ménese az egész monarchiában hires volt. A parasztok iránti magatartása is kifogástalan volt, arra törekedett, hogy megtanitsa őket az abban az időben korszerünek számitó mezőgazdálkodásra.

Nagyszebeni palotájában Brukenthal gazdag könyv-, érc- és kőzetgyüjteményt, régészeti leleteket, porcelánokat, érmegyüjteményt, értékes festményeket halmozott fel. Ezeket a műkincseket, — amelyek a róla elnevezett **muzeum alapját képezik** — végrendeletileg a szebeni gimnáziumra hagyta, kikötve, hogy a gyüjteményeket bárki megtekinthesse. A Délkelet-Európa egyik legjelentősebb barokk stilusu épületében elhelyezett Brukenthal muzeum a szocialista Románia egyik legkiválóbb kulturális intézményévé lett napjainkban.

WEBER HORST

Az idei nemzetközi fotoszalon

Hol áll jelenleg napjaink fotomüvészete?

Ebbe nyujt bepillantást a Bukarestben rendkivüli közönségsikernek örvendett VIII. Nemzetközi Fotoszalon. A Fotomüvészeti Szövetség kezdeményezésében idén a tárlat anyagát Temesváron is bemutatták. A restaurált várbástyában berendezett impozáns müvészeti galériában 541 fehérfekete és 112 szines kép került a közönség elé. (Szinte a tárlat teljes anyaga.) Ezenkivül még 254 diafilmet is bemutattak. A szalon anyaga, egyes vélemények szerint, idén elmaradt az előző rendezvényekétől. Nem a válogatás volt igénytelenebb (54 országból érkezett mintegy 10 000 képből szelektált a zsüri!), hanem a jellegzetesen mai, időszerü momentumok rögzitését s ezáltal a tematikai változatosság bizonyos mértékü hiányát figyelhettük meg. És egy meggondolkoztató tendenciát: a fotomüvészet meglepően közeledik a képzőmüvészethez. Gondolok itt elsősorban a hangsulyozott körvonalazásra, a konturok kiemelésére, amely grafikai hatást eredményez. Felvetődik a kérdés: ez a fotomüvészet utja, vagy a képzőmüvészettől teljesen különböző irányban kell fejlődnie?

Mindezeken a problémákon tul

Temesváron

érdekes, nagyon szép fotokat láthatunk a temesvári kiállitáson.

A kompozició eredetiségével ragadott meg az olasz **Ballarin Italo Egyedül az álmaival** vagy az osztrák **Gangl Franz Azonos sors** cimü, kipukkadt abroncsu tragacs mellett ócska, szakadt bakancsot ábrázoló fotoja. A portrék közül különösen tetszett a jugoszláv **Pegan Milenko Az utolsó szivás** (csikket szivó öreget ábrázoló). **Belica Bohomil** (Csehszlovákia) **Fények és árnyak** harmoniáját sugárzó női arcképe. A dán **Petersen Guwini Hazudik** cimü képe vagy az argentin **Raota Pedro Luis** esernyők alatt megbuvó kisfiuja a pillanat megörökitésének magas müvészete. A kolor képek közül a táj szépségét, eredeti szinösszetételekben meglátó **Henry Shell** vagy a finn **Kajasto Sakari** felvételeket emliteném.

A hazai neves fotomüvészek — **Nicolae Banu, Marx József, Hedy Löffler, Frandin Napoleon, Aurel Mihailopol** stb. — néhány kiváló felvétele mellett, örömmel fedeztem fel az aradi fotoklub tagjainak — **Kelen Ferencnek, Adler Lászlónak és Brincoveanu Mirceanak** — egy-egy munkáját. Részvételük a fotoklub müvészi rangjának mérféje. Végezetül: lehetőséget kell teremteni arra, hogy a közeljövőben a nemzetközi tárlatok anyaga Aradra is eljuthasson.

P. P.

Tudományos kollokvium Sinaián

Hétfőn délelőtt a sinaiai müvelődési házban megnyiltak a román nép nyelvével, irodalmával, történelmével és müvészetével foglalkozó nyári tanfolyamok és tudományos kollokviumok, amelyeket a Bukaresti Egyetem szervezett.

A tanfolyamok igazgatója, Boris Cazacu professzor, Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának levelező tagja megnyitó beszédében többek között rámutatott, hogy az idén 28 országból több mint 150 tanár, fiatal kutató és diák vesz részt a tanfolyamokon azzal az óhajjal, hogy megismerje a román nyelvet és irodalmat, illetve szakositsa magát ezen a téren. Az előző évekhez hasonlóan a tanfolyamokat tagozatokban bonyolitják le egyetemi tanárok és szakemberek számára, egy másikat pedig diákok és fiatal kutatók számára. A részvevők egy hónapig hallgatnak román nyelvről és irodalomról szóló előadásokat és a román nép történetéből, müvészetéből és folklórjából vett témákról szóló előadásokat. Ugyanakkor szemináriumokat tartanak, gyakorlati munkákat végeznek és tudományos kollokviumokat rendeznek belföldi és külföldi professzorok és szakemberek részvételével. A kollokvium magában foglal még hangversenyeket, szinházi esteket, játékfilmek, dokumentumfilmek, kiállitások megtekintését, kirándulásokat és látogatásokat az ország történelmi emlékmüveinél és festői vidékein.

A bevezető előadást „A román nyelv helye az ujlatin nyelvek között" témakörrel D. Macrea professzor, Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának levelező tagja tartotta.

A Vadrózsák müvészegyüttes Aradon

Az elmult héten városunkban vendégszerepelt a sepsiszentgyörgyi Vadrózsák müvészegyüttes, amely székelyföldi folklórmüsorával átütő sikert aratott az állami szinházban.

Fiatal együttesről van szó, hiszen alig egy éve alakult, és tagjainak nagy része még alig van tul az amatőr szinvonalon. Az együttes élén azonban olyan vezetők állnak, mint Hubbes Walter zeneszerző, a székelyföldi népdalkincs ápolója és Lőrincz Lajos koreográfus, a marosvásárhelyi népi együttes egykori szólótáncosa. Jellegzetesen Kovászna megyei (azaz háromszéki) folklórmüsoruk már csak azért is sikert aratott, mert Arad közönsége előtt eddig ismeretlen volt Kriza János és Benedek Elek világának hagyomány-kincse. Bár a mindössze négy pár táncos még amatőr, játékukon meglátszik a koreográfus munkája és a lelkesedés. A sövidéki táncszvit előadása például semmivel sem maradt alább egy hivatásos népi tánccsoport nyujtotta szinvonalnál. Az előadott népdalok mind-mind a háromszéki székelység ajkán fogantak, Biró Ildikó és a négy énekes lány jó előadásában méltán vivták ki a közönség tapsát. Az előadás szünetében kerestem fel Hubbes Walter zeneszerzőt, hiszen a bemutatott népdalok tekintélyes része az ő feldolgozása, s még mindig emlékezünk arra a jó husz évvel ezelőtt kiadott dalosfüzetére, amelyben a nagy elődök nyomán dolgoz fel mintegy ötven népdalt.

— A Rózsa, rózsa, piros rózsa gyüjtemény mellett milyen más formában ápolja a székelyföldi népdalkincset?

— Elsősorban a kodályi kórusmü áll hozzám a legközelebb, az évek során számos kórust komponáltam, amelyeket különösen a székelyföldi iskolákban még ma is rendszeresen énekelnek. Nemrégiben fejeztem be Tavasz cimü nagyobb szabásu munkámat, amelyhez Tömöri Péter költő irt szöveget, s amelyet pártunk felszabados dicső története ünnepének ajánlottam. Amikor megalakult a Vadrózsák együttes, örömmel vállaltam a zenei irányitást, hiszen a krizai mérce és Kriza öröksége az a müvészi igény és cél, amit el szeretnénk érni.

A pénteki esti előadáson hatalmas sikerrel lépett a közönség elé Kovács Apollónia, az erdélyi származásu magyarországi népdalénekes, akinek neve és hangja az évek során tömegeket hódit.

A fárasztó két előadás után kerestem fel a müvésznőt.

— Milyen érzés otthon énekelni?

— Amikor annyi év után otthon Nyárádremetén énekeltem, nemrégiben, valami soha nem tapasztalt, semmihez nem hasonlitható érzés keritett hatalmába, hiszen tiz méterre a szinpadtól ültek idős szüleim. Nekik énekeltem, a falunak, a Nyárád mentének, ahonnan kiszakadtam, s ahova azóta is visszavágyom.

— Melyek romániai vendégszereplésének főbb állomásai?

— Egyhónapi turné — 25 előadás. A Székelyföld valamennyi városán kivül Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár, Vajdahunyad stb.

— A két sikeres előadás után mi a véleménye közönségünkről?

— A tapsokért sok szeretettel üdvözlöm a lelkes aradi közönséget és a Vörös Lobogó olvasóit.

BERECZKI KÁROLY

A héten vetitik:

Szerelem

Örvendetes dolog, hogy a Cannes-i filmfesztivál után alig pár héttel már Aradon is bemutatták az egyik nagydijat nyert filmet, a magyar MAFILM studiók **Szerelem** cimü alkotását.

Ahhoz, hogy jobban belelássunk a film igazi szándékába, hadd idézzük Michele Morgan majusi nyilatkozatát: „...elég volt az erőszakból, kegyetlenségből, borzalomból... — **tanitsuk meg a nézőt** ujra mosolyogni".

Makk Károly rendező a neves magyar iró, **Déry Tibor** két novelláját választotta filmje témájának, a forgatókönyvet ugyancsak Déry Tibor irta. És mintha csak **Törőcsik Mari** az idézett véleményt tartaná szem előtt, amikor a magára maradt fiatalasszony szivósságával, az emberi méltóság magaslatáról soha le nem szédülve mosolyog, szerepén belül is szerepet játszik: mosolyog, amikor sirhatna, mert sirni nem tud: könnye elapad. Körülötte már minden ajtó bezárult, a kétségbeesés mélypontján hazudja (?) a derüt, szivárványos meséket talál ki, a maga rideg valóságát ugy tálalja haldokló anyósa elé, hogy az csodálatos világnak véli. A lefojtott feszültség drámai küzdelemmé válik: az ártatlanul elitélt fiát hazaváró anya (aki persze ezt nem tudja) életben tartásáért. Mindkét nő — az anyós és meny — játéka kettős: egyiké a 96 éves emlékekből felvillanó hit és a görcsös ragaszkodás az élethez, másiké a kenyszerüséggel való szembefordulás, a megtartó emberi akaraterő, a mosolytalan derü, a fájdalom eltiprása másokért. **Darvas Lili** (az anyós) és **Törőcsik Mari** kettőse csupa költészet, a dialógusok drámai egyszerüsége megdöbbent és ugyanakkor felemel.

Páratlan színészi teljesitményük igy késztette elragadtatásra Gelu Ionescu filmkritikus tollát a Contemporanul hasábjain; **„Darvas Lili és Törőcsik Mari ma Európa legnagyobb színészei közé tartoznak és megtiszteltetés számunkra, hogy nyomon követhetjük játékukat".**

A filmből áradó erkölcsi erő, az emberi felelősségtudat, a tulélés pszichológiai mélysége remekművé teszi ezt az alkotást. A három dimenzió drámai sürítése a filmművészet csucsát jelenti. **Darvas Iván** játékával teljesedik ki a film s a pátosztalan, meginditóan emberi befejezés után talán igy egészülhetne ki a film cime: emberi méltóság és szerelem!

(bereczky)

Az Oktatás.gyi Minisztérium az ország 39 megyei tanfelügyelősége utján szétosztotta az 1971—1972-es tanévre szóló utmutatót a liceum utáni szakiskolákba való felvételről (Indrumătorul pentru admiterea în școlile de specializare postliceală). Az uj utmutató részleteket közöl az emlitett iskolák hálózatáról és profiljáról megyénként, a felvételi versenyvizsgákról, amelyeket szeptember 15. és 22. között tartanak stb. Rámutat ugyanakkor, hogy azokban a liceum utáni szakiskolákban, amelyekben nem töltik be a terv szerinti helyeket, második versenyvizsgát rendeznek szeptember 25. és 29. között.

Tájékoztató

Szerkesztette: BÁLAJ KATALIN

1971
Július
27
Kedd

Napkelte 4.56, napnyugta 19.17 órakor. Az évből eltelt 208 nap, hátra van még 157.

☆ 1824-ben született ifju Alexandre Dumas.

☆ 1841-ben hunyt el Lermontov.

filmek

DACIA: Találkozás egy ismeretlennel (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45).

STUDIO: A C.L. eset (10, 12, 15, 17, 19, 21). Kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben.

MUREȘUL: Szerelem (10, 12, 14.15, 16.15, 18.30, 20.30.) Kedvező idő esetén 20.30 órakor a kerthelyiségben.

TINERETULUI: Olimpiai láng (11), Tarzán a dzsungel fia (17, 20). Kedvező idő esetén 20.30 órakor a kerthelyiségben.

VICTORIA: Régi nyár (11, 15, 17, 19).

PROGRESUL (Ujarad): Bekerités (18, 20.)

SOLIDARITATEA (Gáj): Lányok köztársasága (18, 20).

CFR (Grădiște): Ködös éj (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÚSORA

LIPPA: A nyolcadik.
PÉCSKA: Merre tartassz ember?
BOROSJENŐ: Várj, amig besötétedik.
KISJENŐ: Fáblio a mágus.
SZENTANNA: Minden este 11-kor.
NAGYLAK: A szabadság pillanata.
KÜRTÖS: A sivatag fehér napja.
PANKOTA: Férfiak hallgatása.
VILÁGOS: Léghajóval az Északi sark felé.
BOROSSEBES: Tanulmány a nőkről.
KÖRÖSBÖKÉNY: A szép Barbara.
VINGA: A szomoru hercegnő.

A felvásárlási tevékenység fokozásáért

Vasárnap délelőtt gyülést tartottak a Fogyasztási Szövetkezetek Megyei Szövetségének székházában. A gyülésen, melyen részt vettek az összes szövetkezeti elnökök, értékelték a félévi tevékenységet, ismertették a Központi Bizottság ellenőrző csoportjának a kereskedelemmel kapcsolatosan tett észrevételeit, majd meghatározták azokat a feladatokat, melyek elősegitik a mezőgazdasági termények felvásárlásának fokozását.

Peter Grenville uj filmje, a Hotel Paradiso, egy Feydeau-játékot visz vászonra, Alec Guiness-szel, Gina Lollobrigidaval, Akim Tamiroff-fal és Maria Bell-lel a főszerepekben.

Baleseti krónika

Julius 19-én, vasárnapról hétfőre virradó éjszaka, 1 óra tájban a 709-es nemzetközi müuton a 35+500-as kilométerkőnél sulyos közlekedési balesetet okozott Müller Adolf, aki a 31 AR 1195-ös rendszámu autóbuszt vezette. Szőlős felé igyekezett, de alig hagyta el Pankotát, nekihajtott az ut jobb oldalán veszteglő 31 AR 614-es rendszámu mikrobusznak, melynek jelzőberendezése meghibásodott. A mikrobuszban nyolcan ültek, ezek közül három személy — Midea Florica, Banciu Teodor és Ioga Maria — 20 napon tul gyógyuló sérüléseket szenvedett. A balesetért Müller Adolf a felelős: gyorsan hajtott, ugyanakkor szeszes italt is fogyasztott, amely csökkentette éberségét. Igy történt, hogy nem vette észre a mikrobuszt.

★

Julius 22-én Mondorlakon, az 531+850-es kilométerkőnél történt sulyos baleset. Baba Andrei a 31 AR 1380-as rendszámu billenőkocsi volánjánál ült, amely Aradról Lippa felé haladt. Az emlitett helységben ellenkező irányból hirtelen a kocsi elé vágott Gurban Vazul 71 éves mondorlaki lakos kerékpárjával, aki egy traktor mögül bukkant fel, balra akart fordulni, anélkül, hogy előbb bebiztositotta volna magát. Az áldozatnak jobb keze és jobb lába sérült meg.

★

Egyetlen hét leforgása alatt Arad municipiumban a Milicia közlekedési osztályának dolgozói 38 hajtási engedélyt vontak vissza meghatározott időre különböző szabálysértésekért, mint például: ittas állapot hatása alatt történő vezetés, a járművek valamilyen müszaki hibája, az előnyszabály megszegése, szabálytalan előzés.

televizió

KEDD, JÚLIUS 27

18.00 Vasile Alecsandri, a hazafias költő szimbóluma.
18.20 Pioniroknak.
18.45 Jogi tanácsadó.
18.55 A román társadalom dinamikája.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó, sport.
20.10 Hazafias dalok.
20.25 Ioana Cristea és Emil Gavriș énekel.
20.30 TV-szinház.
21.55 Anda Călugăreanu énekel.
22.10 Humoros jelenetek.
22.30 Hiradó.

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: Ma, julius 27-én általában szép, meleg idő. Napközben kisebb felhőátvonulás lehetséges eső nélkül. Mérsékelt, majd kissé megélénkülő déli szél. A hőmérséklet állandósul. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14—18, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 26—30 fok.

Várható időjárás julius 28-án és 29-én: továbbra is szép, meleg idő. A hőmérséklet emelkedik.

Mit ígér a zöldséggrafikon?

A Zöldség- és Gyümölcsfel-Vásárló és Értékesitő Vállalat e **heti ellátási grafikonja gazdag, változatos. Egy hét leforgása alatt 60** tonna paradicsomot, 12 tonna különböző gyökérnövényt, **28 tonna husos** paprikát, 10 tonna mezei uborkát, 6 tonna zöldbabot (szombaton 3 tonna bab érkezett Nagyváradról), 10 tonna vinetát, 12 tonna almát, 12 tonna körtét, 24 tonna őszibarackot kapnak városunk ILF-egységei. Ezenkivül **nagyobb tételben** érkezik sárgadinnye (tiz tonna). A **burgonyaellátás terén is normalizálódik a helyzet.** E héten mintegy 100 tonna krumplit szállitanak az egységekbe.

Tüzesetek

Onica Pavel mácsai lakos ittasan került haza egyik éjszaka. Mielőtt azonban lefeküdt volna enni akart és égő gyufával a kezében felbotorkált a padlásra szelni egy darab szalonát. A gyufát eldobta, s a padlás rövid idő alatt lángba borult. A helyi tüzoltók három órán át küzdöttek a lángokkal, mig sikerült a tüzet előbb lokalizálni, majd eloltaniok. A kár több mint 5000 lej. A tető teljesen tönkrement s minden, ami a padláson volt, elégett.

☆

A másik tüzeset — amelyet szintén gondatlanság okozott — vasárnap volt a zimándujfalusi 2-es vasuti őrhely váltókezelői kabinjában. Tănase Vasile váltókezelő ujratöltötte a petróleummal működő jelzőlámpákat, majd meg is gyujtotta mindegyiket. Aztán, mint aki jól végezte dolgát, elment. Már messze járt, amikor hátrapillantva, észrevette, hogy a kabin ablakában lángnyelvek táncolnak. Az összefutó emberek oltották el a tüzet.

A Refacerea gyárban

megkezdték a zöldségtokány és a rizszsel töltött paprikakonzervek gyártását. A zöldségtokányból — a kereskedelem kérésére — körülbelül ezer tonnát, a rizszsel töltött paprikából (paradicsommártásban) pedig 180 tonnányit konzerválnak idén.

Öt perc kikapcsolódás

VIZSZINTES. 1. Gyönyörü magyar népballadában szereplő anya vezetékneve. 5. Fél akác! 6. Majdnem gól! 9. Két szó: mindkettő határozó. 10. Háziállat — tiszaháti tájszólásban. 11. ...csont beforr. 12. Olasz igen.

FÜGGŐLEGES. Gyönyörü román népballada hőse. 2. Az ok és okozati összefüggés egyik láncszeme. 3. Gally. 4. Csögyáráról hires városból való. 7. Költői válfaj. 8. Kutyahang.

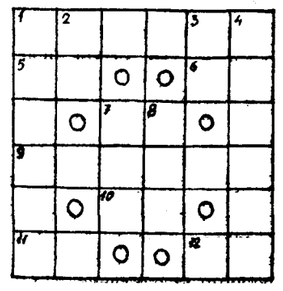

GYÁSZJELENTÉS

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett jó feleség, édesanya, nagyanya, testvér és rokon, Bócsa Andrásné elhunyt. Temetése 28-án, délután lesz az Eternitatea temetőből.

A gyászoló család

(576)

Az Aradi Fakitermelő és Feldolgozó Kombinát

Aurel Vlaicu ut 14 szám

alkalmaz

— ÉPITÉSZMÉRNÖKÖKET

— ELADÁSI OSZTÁLY VEZETŐT

Fizetési feltételek a 914/1968. számu MTH értelmében.

1971 augusztus 2-án versenyvizsgát tartanak az alábbi állások betöltésére:

— 3 MESTER A FAKÉSZTERMÉKEKHEZ

— MESTER A GÉPGYÁRTASHOZ

Mindennemü felvilágositást a kombinát személyzeti osztálya nyujt, telefon 1-32-40, belső szám 117.

(621)

Július 26 — augusztus 1

A Tenger ünnepe

Julius 26 és augusztus 1 között a tengerparton megrendezik a Tenger ünnepének hetét.

A rendezvény hétfő este Konstancán kezdődött meg Tomis karneváljával és az ifjuság álarcosbáljával. Az ünnepi hét müsorán többek közt revü előadások, álarcosbálok, tábortüzek, szümpozionok, kiállitások és a mamaiai nyári szinházban sorra kerülő szépségversenv szerepel. A rendezvény müsorába bevonják a hetedik országos folklórfesztiválon részt vevő 20 megyei együttes több mint 1000 tagját is.

A Tenger ünnepe augusztus 1-én a Tengerész Nap konstancai és mangáliai rendezvényeivel ér véget.

Biztosítsunk harcos, kombatív, forradalmi jelleget...

(Folytatás az 1. oldalról)

tunk és államunk politikájának megvalósításába.

Pártunk marxista-leninista politikája az objektiv törvények ismeretére alapozódik s szükséges ezt széles körben népszerüsiteni, hogy a dolgozók különböző kategóriái megismerhessék.

Ezen a téren pártszerveinknek és szervezeteinknek az eddigieknél többet kell tenni e fontos követelmény teljesitése érdekében. Politikai tájékoztatók, előadások, viták, kerekasztal-értekezletek, s különösen a pártoktatás segitségével biztositanunk kell, hogy minden kommunista, az összes dolgozók ismerjék pártunk bel- és külpolitikáját, hazánk, Arad megye dolgozóinak kiemelkedő megvalósitásait, mint e politika megtestesülését. Nicolae Ceaușescu elvtárs utmutatásaiból kiindulva, oda kell hatnunk, hogy az összes dolgozók és különösképpen a fiatalság az ilyenszerü politikai tevékenységek megszervezése nyomán ismerjék meg mit jelentettek a szocializmus évei hazánk számára az ipar, a mezőgazdaság, az életszinvonal, a kultura területén. E kérdéseket a legnagyobb felelősségérzettel kell tárgyalni, mert élő bizonyitékai mind pártunk politikája helyességének, mind pedig a szocializmus felsőbbrendüségének, hiszen csak az uj feltételek között érhetünk el ilyen eredményeket.

A klubokban, müvelődési házakban, kulturotthonokban, gazdasági egységekben és intézményekben megszervezésre kerülő ilyen természetü akciókban részt kell venniök a felelős beosztásu kádereknek, mert ez hozzájárul ahhoz, hogy tevékenységükbe a dolgozók mind szélesebb tömegét bevonjuk.

A fenti módszerek kiváló alkalmat szolgáltatnak arra, hogy az embereket marxista-leninista filozófiai felfogással fegyverezzük fel s hogy e felfogás szellemében vitassunk meg olyan jelenségeket, amelyek korunkban jelentkeznek, a szocialista társadalmi rendszer felsőbbrendüségét a történelemben eddig ismert összes társadalmi rendszerek felett.

Az ifjusági szervezetek és a szakszervezet igen érdekes tevékenységet szervezhet ilyen kérdésekről a vállalatokban, a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben, iskolákban, klubokban és kulturházakban, hiszen ezek a kérdések érdeklik és foglalkoztatják az embereket s különösen a fiatalokat.

Ez szükségessé teszi, hogy jobban ismerjük az embereket foglalkoztató kérdéseket, azt, hogy mi nem világos s igy akcióinkkal biztositsuk a jelenkori világ jelenségeinek tudományos megértését, hogy segitséget nyujtsunk a jelenségek pártunk filozófiai felfogásán alapuló magyarázatában.

Megjegyeztem, hogy pártunk főtitkára, Nicolae Ceaușescu elvtárs különös figyelmet szentel a kommunista etika kérdéseinek, a dolgozók és a fiatalság erkölcsi állampolgári nevelésének.

Azok a hiányosságok, amelyekről e téren szó esett, megyénkben is előfordulnak. Határozottan kell cselekednünk, hogy a pártos szellemet, a munkásosztály kombativ, határozott és forradalmi szellemét mindinkább érvényre juttassuk. Minden munkaközösség, a párt-, a társadalmi- és tömegszervezetek oda kell hassanak, hogy kialakuljon egy kombativ és kérlelhetetlen légkör, határozott fellépés a fegyelmezetlenség, a harácsolási tendencia, a könnyü kereset hajszolása és minden szocialista erkölcstől idegen megnyilvánulás ellen, minden ellen, ami idegen a marxizmus-leninizmus elveitől. A dolgozóknak és a fiatalságnak a marxista-leninista felfogás szellemében, a szocialista erkölcs, a munkaszeretet, a hazafiság és a szocialista internacionalizmus szellemében való nevelése feltételezi a politikai tömegmunka különböző formáinak határozottabb felhasználását. A dolgozókkal való közvetlen kapcsolat biztositja jobb megismerésüket és olyan munkamódszer, amely lehetővé teszi, hogy a kérdések széles körével foglalkozzunk s ugyanakkor kombativan lépjünk fel a hiányosságok ellen. Ez irányban igéretes kezdetnek tünik az agitátorok közösségeinek felhasználása. A pártszervezeteknek a továbbiakban is foglalkozniok kell az agitátorokkal, ezek képzésével, hogy tevékenységük hatékony legyen, állandóan tökéletesedjék, s hogy minden kommunista agitátor legyen a maga munkahelyén.

A politikai tömegmunka egyéb eszközei, a szatirikus faliujságok, az agitációs müvészbrigádok, a panók, a minőségi kirakatok, jelszavak, a fényképek stb. hatékonyan biztositják a pozitiv tapasztalatok népszerüsitését, a dolgozók mozgósitását a tervfeladatok teljesitésére, a hiányosságok legyőzésére. Ezek a formák hatékony és operativ eszközei a pártszervezeteknek, a szakszervezeteknek és a KISZ-nek, melyek segitségével magas szinvonalu politikai tevékenységet fejthetnek ki. Kiterjesztésük és aktivizálásuk a politikai-ideológiai tevékenység tökeletesitéséből fakadó szükségszerüségként jelentkeznek.

Igyekeztem néhány olyan kérdést felvetni, amelyek különös fontossággal birnak munkánk megjavitásában, s ugy vélem, hogy a politikai és kulturális-nevelő munka összes vetületeinek mélyreható elemzése minden pártszervnek és pártszervezetnek, minden ideológiai téren felelősséggel biró tényezőnek egyik legfontosabb feladata.

Nicolae Ceaușescu elvtársnak, az ideológiai, valamint a politikai és kulturális-nevelő tevékenység terén dolgozó pártaktiva munkatanácskozásán elhangzott expozéjában foglalt utmutatások szellemében tevékenykedve, minden utmutatás számunkra konkrét akcióprogram kell legyen s eme akcióprogrammal való teljes egyetértésünk tetteinkben kell megnyilvánuljon. Ugy vélem, hasznos lesz, ha elemezzük azokat a kérdéseket, amelyeket a pártszervezetek fognak megvitatni s elkerüljük e viták technicista jellegét. Ilyenképpen pártszervezeteinknek alkalmuk lesz jobban megvitatni a pártélet számos kérdését, mint a kritika és önkritika, a pártfegyelem, a pártdokumentumok és párttitok megőrzése, az alapszervezetek és szakmai vonalon kijelölt feladatok teljesitésének módját. Feltétlenül szükséges ugyanakkor, hogy igényesen és forradalmi határozottsággal lépjünk fel, közvéleményt alakitva ki a fegyelmezetlenség, a szocialista együttélési normák megsértése, a feladatok nem teljesitése ellen.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Az idény első nyilvános mérkőzésén

UTA—CFR 6:0 (4:0)

Vasárnap délelőtt az UTA pályán a textilgyári együttes és a vasutas csapat nyilvános edzőmérkőzést játszott. A mintegy 500 néző megismerkedhetett az UTA uj játékosaival. Szombaton megegyezés született a piros-fehér csapat és a fővárosi Dinamo vezetősége között, melynek értelmében a korábban a Rapidnak is aláirt Dumitrescu Florin az uj idényben a Dinamonál fog játszani, s a bajnokcsapat helyette cserébe átadta Both Gábort, valamint két tartalékcsapatjátékosát, akiket a textilgyári edzők a későbbiek folyamán fognak kiválasztani.

— Nem rossz ez a csere — mondogatták vasárnap délelőtt a napfürdőző szurkolók: — Dumitrescu az utóbbi időben ugyis csak tartalék volt, mindenképpen el akart menni, igy viszont mi nyertünk az ügyön.

A textilgyári együttesben helyet kapott a próbajátékra jelentkezett Dondoș (Marosvásárhelyi ASA) középhátvéd is, akiről tegnap Blăgău Ioan, a klub alelnöke kijelentette, hogy nem nyerte meg az edzők tetszését, s bár kiadatással rendelkezik, nem fogják leigazolni. Mielőtt még rátérnénk az edzőmérkőzésre, hadd mondjuk el, hogy vasárnap az UTA vezetői megszerezték Vidák kapus és Bodrojan középhátvéd kiadatását is!

A barátságos találkozó első félidejében kevés folyamatos akciót láttunk, a középpályások és a hátvédek csak ritkán foglalkoztatták a szélsőket, s igy a CFR tizenhatosának előterében nagy volt a tömörülés. A játék nem valami jó, de a támadások befejezésével elégedettek lehetünk, jegyezte meg Ionescu Ion segédedző, akit a textilgyáriak az elmult napokban szerződtettek. A 35 éves edző gyakran csóválta a fejét.

A fiatal testnevelőtanár, aki a temesvári egyetem testnevelési fakultásán a labdarugó-katedra főnöke, a második félidőben sem volt tulságosan elégedett. Viszont elmondta, hogy a jelenlegi időszakban az általános fizikai felkészitésre fektetik a hangsulyt, a csapatnak később kell formába lendülnie.

Örvendetes, hogy már az első nyilvános edzőmérkőzésen bátran bombázták a kaput a textilgyári csatárok és középpályások. A 15. percben Domide 18 méteres ballábas lapos lövése nyomán kötött ki a labda a bal alsó sarokban, 3 perc mulva Brosovszky is ugyanoda bombázott. A 30. percben Kalinin fejelt szép gólt, majd a 44. percben Domide csodálatos felsősarkos góllal állitotta be a félidő eredményét.

A második félidőben Domide ujabb két gólt lőtt: az elsőt 30, a másodikat 8 méterről, miután Brosovszkytól visszakapta a labdát.

Néhány szót a CFR-ről is. A vasutasok csak a mult kedden kezdték el az edzéseket, tartalékosan álltak ki. Hiányzott Wesser, aki a Crișulhoz szeretne távozni, de még nem kapott kiadatást. Nem játszott Cotarcă (szintén a távozás gondolatával foglalkozik), valamint a beteg Czakó I. és az igazoltan hiányzó Vlad és Schwartz sem. Éppen ezért keltett megütközést néhány néző viselkedése, akik izetlen bekiabálásokkal csufolták a vesztésre álló CFR játékosokat, akik edzés nélkül vállalták az edzőpartner hálátlan szerepét...

(oroszhegyi)

Öt perc Both Gáborral

Both Gábor vasárnap reggel érkezett meg Aradra, az UTA—CFR mérkőzés első félidejében a pálya széléről nézte a játékot, a textilgyári segédedző — „Bothot nem kell kipróbálni, tudjuk, mennyit ér" — csak a második félidőben küldte pályára. Felhasználtuk az alkalmat, hogy elbeszélgessünk a fiatal labdarugóval.

— Mégiscsak Aradon kötött ki!

— Csak szombaton tudtam meg, hogy Aradra kerülök. Régebben már egyszer szó volt arról, hogy az UTA-ban futballozzam, de mire az aradi vezetők felébredtek, már aláirtam a Dinamonak.

— Könnyen vált meg a fővárosi csapattól?

— Hát... mit mondjak? Az UTA-ban egész biztos, hogy jobban fogom érezni magamat. Meg aztán a szüleimhez is közelebb leszek.

— Mondjon néhány szót önmagáról.

— 23 éves vagyok, nőtlen, Szatmáron érettségiztem, utána a Steaua ifjusági csapatában játszottam, majd szülővárosom Olimpia nevü együttesével kiharcoltuk a B osztályba jutást. Bekerültem az utánpótlás-válogatottba, majd leigazolt a Dinamo.

— A fővárosi együttesben nem mindig jutott szóhoz. Miért?

— ....

— A Dinamoban (amikor betették) álbalszélsőt játszott, Szatmáron középpályást. Mit játszik szivesebben?

— A Dinamo más felfogásban játszik, mint az UTA. Szeretnék középpályást játszani, de ezt majd az edzők fogják eldönteni.

— Ismeri a textilgyári labdarugókat?

— Hogyne, az utánpótlás-válogatottban összebarátkoztam Popovits Palival, Kun II.-vel és Brosovszkyval. Remélem, hogy a többiekkel is jól meg fogom érteni magam. Egyébként nekem Domide szines játéka tetszik a legjobban. Szeretnék hasznára lenni uj csapatomnak.

— Ki fogja megnyerni az idén a bajnokságot?

— Erre még nehéz lenne válaszolni. Azt hiszem, mi is ott leszünk a bajnoki cimre esélyes együttesek között.

Lejegyezte: O. K.

Női foci

Foresta—Nagyváradi Voința 7:0 (4:0)

Szombaton délután a Gloria stadionban barátságos mérkőzést játszott a két női együttes. A július 27-re tervezett országos bajnokság rajtját egy későbbi időpontra halasztották el, az viszont már biztos, hogy a két aradi együttes az ötödik csoportban fog szerepelni, melynek összetétele a következő: Medgyesi Gáz metán, Temesvári Universitatea, Temesvári Textila II., Vörös Trikó, Foresta.

A Foresta együttese szombaton könnyen győzött a nagyváradi szőrmeipari csapat ellen. Mihájlovics Mária középcsatár három, Baltag, a Iași-ból átigazolt balszélső két, Burcă jobbszélső és a szintén Iași-ból átigazolt Nichifor középhátvéd egy-egy gólt lőtt. Crișan Aurel irányitásával a következő összeállitásban játszottak a csapatok: FORESTA: Vuia — Engelhardt, Guleș, Nichifor, Kocsor — Margea, Olteanu, Miron — Burcă, Mihájlovics, Baltag. VOINȚA: Fehér — Huszár, Dézsi, Gîrboan I., Fülöp — Tomes, Nobik — Florea, Gîrboan II., Ispán, Tóth.

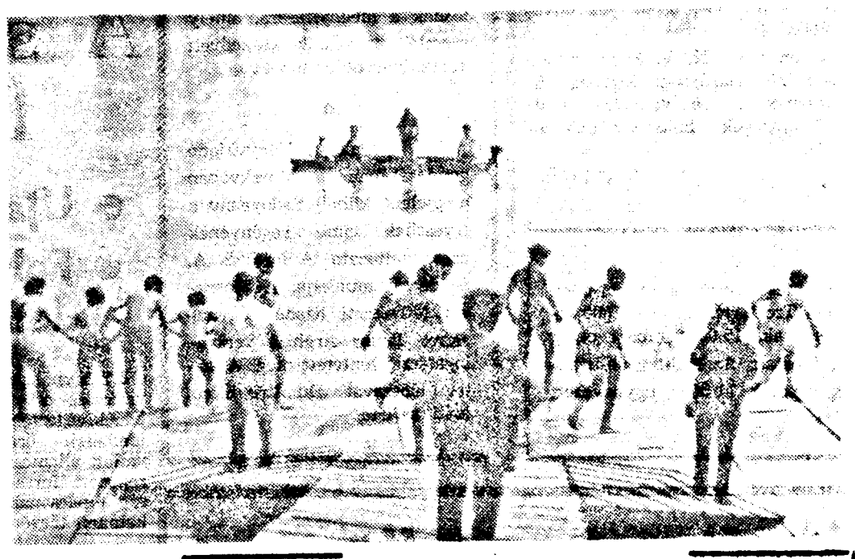

A vasárnapi vizi sporttünnepély egyik látványos száma a távuszás volt. A versenyt, melynek részvevői képünkön a rajthoz készülnek, végül Unc, a Vagonul vizilabdázója nyerte meg.

Zsombolyai Ceramica—Vagonul 0:2 (0:1)

Vasárnap a G osztályu csapataink közül csak a Vagonul játszott edzőmérkőzést, méghozzá Zsombolyán, a megyei bajnokságban szereplő helyi Ceramicaval. A vagongyáriak megfiatalitott együttese Mertesz és Dembrószky góljaival 2:0 (1:0) arányban győzött. A kékfehér együttesben a következő játékosok szerepeltek: Gavrilaș — Curuțiu (Katona), Mühlroth (Lénárdt), Pecican, Vastag — Kató (Binchici), Ardelean, Seicianschi (Zih) — Mertesz, Dembrószky, Dobai (Salamon).

Nyári Kupa

A labdarugó törpecsapatok ujabb Nyári Kupa mérkőzéseket játszottak. Az első csoport eredményeiből: UTA I.—Gloria 5:0 (2:0), Libertatea I.—UTA I. 0:5 (0:2), CFR I.—Szerszámgépgyár 3:0 (j. n.), Gloria—Olimpia I. 3:0 (2:0). Második csoport: UTA II.—Vagonul II. 4:0 (1:0), Libertatea II.—UTA II. 6:3 (2:2), Libertatea II.—Motorul II. 1:0 (0:0), Motorul I.—Olimpia II. 2:3 (2:2), CFR II.—FZ 2:2 (1:0).

A Falusi Fiatalok Kupájának röplabda-zónadöntőjén, amelyet Bozovici-ban tartottak Arad, Gorj, Krassó-Szörény, Mehedinți és Temes megye férfi és női együttesei részvételével, szép aradi siker született: a Szabadhelyi Recolta fiu és a Gyoroki Podgoria lánycsapata a II. helyen végzett és ezzel az augusztus 6—8 között Szatmáron tartandó országos döntőre minősült.

☆

Vasárnap a Neptun strandon befejeződött a minifutball-bajnokság. Az első helyet és a strandbajnoki cimet a Héliosz csapata szerezte meg, a második helyen a Szaturnusz, a harmadikon az FC Neptun csapata végzett.

Aradi sikerek a Dr. Petru Groza Kupában

Száznegyvenhat versenyző és tizenhat csapat részvételével Nagyváradon rendezték meg a hagyományos dr. Petru Groza Kupa teniszversenyt, melyen az aradi szineket az UTA fiatal teniszezői képviselték. Takáts Ernő versenyzői nagyszerüen szerepeltek az országos seregszemlén. Vilcioiu Octavian a 17—18 éves fiuk kategóriájában az első helyen végzett. Ugyanebben a korcsoportban az első helyet szerezte meg Denov Mária is, aki viszont a 15—16 éves lányok között a második lett. A 17—18 évesek csoportjában a párost a Vilcioiu Octavian (Arad), Giurgiu Radu (Nagyvárad) kettős nyerte meg. A vegyespárosban a Vilcioiu, Precup Rodica (Temesvár) kettős a második lett. A 13—14 éves lányok korcsoportjában Brăștin Dorina harmadik helyen végzett. Megjegyzendő, hogy Denov Mária ezen a versenyen három elsőosztályu győzelmet aratott, legyőzte a válogatott kerettag Dumitriut, Bădint és Precupot is.

Negyedik lett a Voința leánycsapata

Prokopecz Emil, a Voința asztalitenisz-edzője, akit a mult héten a Sportérdemérem II. fokozatával tüntettek ki, és aki már idestova 20 éve van a szövetkezeti csapatnál, tegnap beszámolt az országos ifjusági asztalitenisz csapatbajnokság küzdelmeiről.

— Vajdahunyadon kilenc lány- és tiz fiucsapat vett részt az országos bajnokság visszavágó jellegü találkozóin. Együttesünk a tavaszi fordulókban mérsékelten szerepelt, mindössze harom győzelmet szerzett, ötször vereséget szenvedett, s a kiesés veszélye fenyegette. A Căruceru Dorina, Mihuț Liana, Moț Nicoleta összetételü együttesünk Vajdahunyadon a vártnál sokkal jobban szerepelt, öt győzelmet aratott, csak háromszor hagyta el veszteségként a termet, az összesitettben pedig az előkelő negyedik helyen végzett, ami egy ujonc csapattól szép teljesitmény. 5:3-ra győztük le a Pitești-i Montorul, a Kolozsvári CSM II., a Iași-i CSM és a Petrozsényi Sportiskola csapatát, viszont kikaptunk a Bukaresti Spartac (2:5), a Kolozsvári CSM I. (0:5) és a Buzăui Sportiskola (4:5) együttesétől. Lanyaink közül egyénileg Căruceru Dorina szerepelt a legjobban, aki 36 győzelmet szerzett, 9 vereséget szenvedett. Mihuț Liana győzelem- és vereségaránya 20—20. Moț Nicoleta, aki az utóbbi időben, sajnos, elhanyagolja az edzéseket, mindössze hétszer győzött, s 35-ször kikapott.

A bajnoki tabella:

Buk Spartac	16	16	0	80:23	32
Kol. CSM I	16	14	2	75:29	30
Buz. Sportis	16	10	6	64:52	26
Aradi Voința	16	8	8	63:64	24
Pit. Mon.	16	8	8	54:59	24
K. CSM II.	16	7	9	46:66	23
Buk. Voința	16	5	11	49:70	21
Iași-i CSM	16	4	12	49:71	20
Petrozs. Sp	16	0	16	34:80	16

Az utolsó három helyezett kiesett az országos bajnokságból. A fiuk csoportjában a Vajdahunyadi Constructorul nyert aranyérmet.

Hogy az élsportoló példakép legyen

A strandon történt a minap. Egy tizenéves lány megvágta a lábát; barátnői ijedt csiviteléssel próbálták kihuzni talpából a vendéglátóipari felelőtlenség nyomát, a sörösüveg-cserepet. Hosszu haju suhancok vették körül a megriadt csitrisereget, s segitséget mimelve marokászni kezdték a lányokat, akik aprókat sikongva szétrebbentek. A megvágott lábu lány ottmaradt prédának. Megpróbált elsántikálni, de a bozontosok körülvették, és utszéli hangnemben „trefálkozni kezdtek".

Egyszer csak a part mögül, mintha a homokból nőtt volna ki, két férfi bukkant fel. Szélesválluak voltak és keskenycsipőjüek, különösen a fiatalabbik. Filmeken látni ilyen daliákat. A hangoskodó suhancok felé tartottak, komótosan lépkedtek. Tekintetük megakadt a vánnyadt testü vagányokon. Sokatmondóan összenéztek, végignézték az ifjoncokat, majd szótlanul tovább ballagtak. A sörényesek ámulva bámultak utánuk, s valószinüleg összevetették őket nyamvadt önmagukkal, mert hirtelen befejezték az idétlenkedést: szótlanul elodalogtak.

A két atléta termetü férfi Botez Mihai, az egykori „sokszoros tornászbajnok (jelenleg nagysikerü cselgáncs-edző), és fia, Botez Eugen, az országos válogatott kajakozó volt. Másnap felhivtam telefonon az „öreg" Botezt: a fiával szerettem volna elbeszélgetni, megkérdezni tőle, mit gondol: merre tart ifjuságunk, mi a véleménye az elvetélt „zenezsenikről", vagy például a strandon az előző nap látott nyegle beat-fikről.

— A fiam visszautazott Bukarestbe — sajnálkozott Misi barátunk —, az NSZK-ba készülnek egy nemzetközi regattára. Tudja, most, hogy a legutóbbi versenyen csak két tizedmásodperccel kapott ki Vernescutól, még nagyobb becsvággyal készül. Napi 5—6 órát edz, két részletben. A verseny előtt is. Mert a kajakozást nem lehet csak ugy, félkedvvel végezni.

— Mire céloz?

— Nem célzok én semmire, csak a fiam mesélte, hogy a snagovi edzőtáborban a válogatott labdarugók negyedannyit sem dolgoznak, mint ők, viszont kétszer annyit panaszkodnak. Különösen a bárhősök.

Szerencsére a mi Giginknek nincsenek ilyen „ősember" ideáljai — ki is tépném a fülét —, nem iszik, nem dohányzik, s a hobbyja is igen szokatlan: fafaragás.

— Sportcsaládban született, amit otthon látott, hallott, azt tanulta el.

— Hát az biztos, hogy az anarchistamaszkba öltözött semmittevők, a munkától és a szolid szórakozástól viszolygó fiatalok — tenvérviszkettető viselkedésükkel — minden esetben saját szüleiket vádolják.

— Nem minden hosszu haju: semmittevő huligán. A baj akkor kezdődik, ha a tartalom hozzáidomul a formához: ha a fiatal belül is olvan rendezetlen, gondozatlan, mint amilyen a külseje...

— A kivétel csak erősiti a szabályt. Ha hozzám betéved az edzésre egy ilyen elfuserált fejü gyerek, azzal kezdem, hogy „na, fiam, eredj hamar a borbélyhoz, s ha emberszabásu lettél, gyere vissza, hajlandó vagyok veled foglalkozni".

Az élsportolók esetében pedig kétszeres igényességgel lépnék fel, hisz a televizió néha premierplánban mutatja őket, s az utánzásra mindig kész serdülők gyakran éppen közülük választanak példaképet. A sportvezetőknek, az edzőknek oda kell hatniuk, hogy az élsportolók valóban példaképek legyenek.

Még az „elhanyagolható" külső szempontjából is!

OROSZHEGYI K.

Folytatások az első oldalról

A folyamatos tanulás...

gyelemre méltóak, ezért az olvasók informálása céljából közzétesszük. Át kell térnünk az aktiv informálás szakaszára — hangsulyozta Munteanu mérnök. **Az aktiv informálást pedig nem különböző akciókon keresztül lehet elérni, hanem szervezetten, állandó jelleggel, a szakszerv irányitása alatt. Minden üzemben meg kell szervezni a müszaki kabinetet, illetve szolgálatot, hivatalt. A müszaki-technikai forradalom időszakában már elképzelhetetlen, hogy a szakemberek önmaguk erejére támaszkodva kutassák fel a számukra szükséges szakirodalmat.** Ez nagy időveszteséget jelentene, s a vállalatok vezetőségeinek kötelessége, hogy alkalmazottaik számára szinte tálcán szolgálják fel a megfelelő szakirodalmat. Ez természetesen azt feltételezi, hogy **az önként vállalt informálás szakaszáról térjünk át a kötelező jellegü informálásra.** Itt is, nem akciókról, gyüléseken megszabott feladatokról van szó, hanem szolgálati kötelességről, az informálási hálózat megteremtéséről. A fentiekből következik, hogy **az alkalmazottakat anyagilag is érdekeltté kell tenni a továbbképzésben.** A vállalatok — az elképzelés szerint — minden dolgozó számára kötelező könyvészeti anyagot dolgoznak ki a munkahelyek sajátosságainak figyelembe vételével, s amikor a fizetési kategória emeléséről van szó, ellenőrzik, hogy elsajátitották-e a kijelölt szakirodalmat. A technikusok és mérnökök számára pedig olyan dolgozatok készitését jelöljék ki, melyek egy-egy üzemi problémát oldanak meg, **s csak azokat a mérnököket léptessék elő, csak azok a mérnökök kapjanak magasabb fizetési kategóriát, akik eleget tesznek ennek a feladatnak. A nagy jelentőségü müszaki problémák megoldására jó lenne, ha az üzemek versenypályázatot hirdetnének — természetesen megtalálva erre a megfelelő anyagi alapokat — s ezzel ösztönöznék a magas képzettségü szakemberek szellemi potenciáljának maximális hasznositását.**

☆

Az alkalmazottak továbbképzéséről szóló törvény gyakorlatba ültetését megkezdték. Az uj ötéves terv által megkövetelt minőségi változásokat — s itt nem csupán egy-egy termékre, hanem egész ipari fejlődésünkre gondolunk — csak ugy érhetjük el — s meggyőződtünk arról, hogy ez megfelelő módon tudatosult —, ha lépést tart a tudomány a technika fejlődésével. Ezt a célt szolgálja majd a hamarosan megnyitásra kerülő mérnökök, technikusok és közgazdászok klubja, a modern echotechnika aradi évi programja, a különféle tudományos ülésszakok, továbbképzési tanfolyamok. Az első lépéseket tehát megtettük, most már csupán arra kell vigyáznunk, hogy a továbbképzés folyamatát ne tartsuk kampány jellegünek. A tanulni 6-tól 60-ig felhivásban ne lássunk szezon jelleget, hiszen nemcsak önmagunk személyiségének kiteljesüléséért, hanem társadalmunk célkitüzéseinek eléréséért is tanulunk.

Dolgos vasárnap a szántóföldeken

kocsival — magyarázkodott Zámbó elvtárs.

Nemcsak az emberek késtek, de egyetlen egy zsák sem volt előkészitve. Vasárnap tehát szervezésből elégtelenre vizsgáztak a zimándi termelőszövetkezet vezetői. Lehet a hiányos szervezés is oka annak, hogy még mindig több mint 210 hektár buza van talpon. Lemaradás van a szalma összegyüjtésénél is. Az elnök véleménye szerint 4—500 hektár területről gyüjtötték össze és szállitották el a szalma nagy részét. Ardelean Gizella mérnök, farmvezető beszámolója sem kecsegtető:

— Farmunkon a 618 hektár buzából 456 hektárt arattunk le. Nagyon lassan halad a bálázás is. A három szalmaprésből csak egy dolgozott, rendszeresen.

A Szentlányról Zimándra érkezett gépesitők elvégezték a kombájnok ellenőrzését és már indultak volna, de még mindig nem jöttek az emberek.

— Szentlányon ilyen eset nem fordult elő. Igaz, tavaly nálunk is hiányos volt a szervezés. Más gazdaságból jöttek hozzánk kombájnok segiteni. Most megváltozott a helyzet, örülünk, hogy végre mi segithetünk másoknak — kapcsolódott be a beszélgetésbe Ruck Antal gépesitő.

Az Ötvenesi Állami Mezőgazdasági Vállalatban a 3750 hektár kenyérgabonából már csak mintegy 400 hektár területről kell betakaritani a termést, Plopșoreanu Mihail mérnöktől, a vállalat vezérigazgatójától tudtuk meg, hogy vasárnap 75 kombájn, 43 szalmaprés, 40 teherautó és utánfutó dolgozott a buzaföldeken.

— Ha az idő engedi, kedden befejezzük az aratást. Ezután még vagy 4—5 napig tart a szalma bálázása — tájékoztatott bennünket Plopșoreanu elvtárs.

A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának XXV. ülésszakára

Bukarestbe érkeztek a KGST-tagállamok kormányküldöttségei

Hétfőn a fővárosba érkeztek a KGST-tagállamok kormányküldöttségei, amelyek részt vesznek a Kölcsönös Gazdasági Segitség Tanácsának XXV. ülészakán.

Bulgária Népköztársaság küldöttségét Sztanko Todorov, a Minisztertanács elnöke vezeti, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság küldöttségét Lubomir Strougal, a szövetségi kormány elnöke; a Német Demokratikus Köztársaság küldöttségét Willi Stoph, a Minisztertanács elnöke; a Mongol Népköztársaság küldöttségét Szonomin Luvszan, a Minisztertanács ideiglenes elnöke; a Lengyel Népköztársaság küldöttségét Piotr Jaroszewicz, a Minisztertanács elnöke; a Magyar Népköztársaság küldöttségét Fock Jenő, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke; a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének küldöttségét Alekszej Nyikolajevics Koszigin, a Minisztertanács elnöke.

Ugyancsak megérkezett Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság kormányküldöttsége, élén Aleksandar Grlicskovval, a Szövetségi Végrehajtó Tanács alelnökével, amely küldöttséget a KGST és ezen ország kormánya között megkötött, Jugoszlávia SZSZK-nak a Tanács szervei munkálatain való részvételéről szóló egyezmény alapján hivtak meg az ülésszakra.

A küldöttségeket tanácsosok és szakértők kisérték el

Az Otopeni repülőtéren a vendégeket Ion Gheorghe Maurer, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke, a KGST XXV. ülésszakán részt vevő román kormányküldöttség vezetője, Gheorghe Rădulescu, a Minisztertanács alelnöke, országunk állandó KGST képviselője, Maxim Berghianu, az Állami Tervbizottság elnöke, a KGST jelenlegi ülésszakán részt vevő román kormányküldöttség többi tagja, miniszterek és más hivatalos személyek üdvözölték.

Jelen volt N. V. Fagyejev, a Kölcsönös Gazdasági Segitség Tanácsának titkára, valamint az illető országok bukaresti nagykövetei.

(Agrepres)

DÉL-VIETNAM.

A Felszabadulás Hirügynökség jelentése szerint az utóbbi négy év során a Mekong deltában lévő Ben Tre tartományban 7800 civil esett áldozatául ellenséges támadásoknak, 15 000 embert pedig törvényszék elé állitottak vagy megkinoztak. Az emlitett időszakban az amerikai-saigoni agresszor csapatok 11 500 ugynevezett tisztitó hadmüveletet hajtottak végre.

NEMZETKÖZI ÉLET

Hírünk külföldön

A Doina román folklór-együttes sikeresen folytatja olaszországi turnéját. Anconaban — francia, jugoszláv, szenegáli és olasz együttesekkel — részt vett a Tenger ünnepén s megkapta a nagydijat. Ancona, Arezzo, Rieti, Aquila és más városokbeli fellépése után, az együttes vasárnap este a római Eur-parkban a Romániának szentelt rendezvény keretében szép sikerrel mutatta be népi táncokból és dalokból álló müsorát.

Az előadáson jelen volt Gianmatteo Matteoti olasz turisztikai miniszter, Róma városi tanácsának képviselői, Iacob Ionaşcu, Románia római nagykövete és a nagykövetség számos munkatársa.

Ez alkalommal sor került jelenkori román festők képkiállításának és egy fényképkiállításnak a megnyitására, amely szemlélteti hazánk közkedvelt turisztikai objektumait.

★

Az Irodalmi Könyvkiadó gondozásában Moszkvában megjelent Mihail Sadoveanu a Nyestfiak cimü regényének orosz változata. A forditás A. Szadeckij munkája. A Moszkvai Müvészeti Kiadó ugyanakkor Tudor Arghezi versválogatást jelentetett meg. A kötet előszavát Dumitru Micu kritikus irta.

Utcai harcok Lisszabonban

Heves utcai harcok voltak hétfőn Lisszabonban mintegy 2 000 sztrájkoló banktisztviselő és a rendőrség között. A tisztviselők az ellen tiltakoztak, hogy a hatóságok letartóztatták szakszervezetük vezetőjét.

A sztrájkolók a város központjában lévő belügyminisztérium épülete felé igyekeztek, amikor a rendőrség durván feltartóztatta őket. Hirügynökségi jelentések szerint az összetüzésben 5 személy megsebesült, sok tüntetőt letartóztattak.

Daniel Cabrität, a banktisztviselők szakszervezetének elnökét azzal a váddal tartóztatták le, hogy megszegte a szakszervezeti tevékenységre vonatkozó törvényt.

A tőke világából

Az Egyesült Államok nyugati partvidéken 24 kikötőben folytatódik a dokkmunkások junius 30-án kirobbant sztrájkja, minthogy a szakszervezetek és a munkáltatók közötti tárgyalások nem vezettek eredményre. Tom McCall, Oregon állam kormányzója, az USA kereskedelmi tevékenységének megbénulására hivatkozva, felkérte Nixon elnököt, éljen előjogával, s vessen véget a konfliktusnak. A dokkmunkások azonban bejelentették, hogy nem engednek a hatóságok nyomásának, s követeléseik kielégitéséig folytatják a sztrájkot.

☆

A szállitómunkások egyesült szakszervezete tudomására hozta további 11 vasuttársaságnak, hogy ha nem teljesiti az előterjesztett követeléseket, a szakszervezet dolgozói sztrájkba lépnek. Jelentések szerint eddig az USA déli részében négy vasuttársaság 120 000 dolgozója szüntette be a munkát.

A cseh vegyipar távlatai

Mig Szlovákia népe azzal büszkélkedik, hogy az ország területén megteremtették és kifejlesztették a vegyipar legkorszerübb ágát, a petrokémiát, Csehország érdeme, hogy már a régi időktől fogva kifejlesztette a többi vegyipari ágat és a tapasztalt munkások számos nemzedékét képezte ki ebben az iparban. Jelenleg Csehország területén valósul meg egész Csehszlovákia vegyipari termelésének több mint 60 százaléka.

A többi iparágénál gyorsabb ütemü beruházási program lehetővé tette korszerü egységek épitését és a meglévő üzemek ujrafelszerelését. Ennek alapján a termelést jobban összekapcsolhattak a nemzetgazdaság legfontosabb szükségleteivel, s ugyanakkor bővitették a fogyasztásra szánt vegyipari cikkek választékát.

A cseh gazdaság e fontos ágazata a felszabadulás utáni években szakadatlanul fejlődött. A mütrágyagyártás 17-szeresen, a müszál- és mürost-gyártás 8-szorosan, a müanyag-gyártás 13-szorosan növekedett. Csehországban állitják elő Csehszlovákia egész gumiabroncs-termelését, s az idén először érték el, hogy belföldi termelésből fedezik az ország egész szükségletét, sőt tartalékokat is létesitenek.

A jelenlegi ötéves tervben az élenjáró vegyiparnak szüntelenül alkalmaznia kell termelésének fejlesztését a többi iparág szükségleteihez. Több mint 50 százalékkal kell növelni az épitkezésekhez szükséges vegyipari termékek gyártását, több mint 40 százalékkal a mütrágya és a mezőgazdasági szektornak szükséges egyéb javak termelését, bővíteni kell a müanyaggöngyölegek termelését, korszerüsiteni kell a cellulóz- és papirgyártást. A Cseh SZK Iparügyi Minisztériuma átfogó tervet készit e korszerü iparág távlati fejlesztésének biztositására.

C. PRISĂCARU,
az Agerpres prágai tudósitója

A szudáni válság fejleményei

- **Újabb kivégzések**
- **Folyik a kommunisták letartóztatása**

Hirügynökségi jelentések szerint vasárnap este a szudáni fővárosban kivégezték Oszman Faruk Hamadallah őrnagyot, a kudarcot vallott államcsiny vezetői által létrehozott forradalmi parancsnokság tanácsának tagját, akit egy katonai törvényszék itélt halálra.

★

A MEN hirügynökség az omdurmani rádióra hivatkozva közli, hogy a szudáni kormány hétfőn bejelentette: kivégeztek további két személyt, aki részt vett a julius 19-i államcsinyben. Ezzel tizre emelkedett azoknak a személyeknek a száma, akiket julius 22 óta kivégeztek.

A rádióállomás egy ujabb halálos itéletről tesz emlitést, amelyet hétfőn Shafie Ahmed el Sheikh, a szudáni szakszervezeti szövetség főtitkára ellen hoztak és amelyet Gaafar el Numeiry tábornok jóváhagyott. Az egyiptomi sajtóügynökség ugyanakkor bejelentette, hogy hétfőn letartóztatták Abdel Khalek Mahgubot, a Szudáni Kommunista Párt főtitkárát.

Ahmed Idriss szudáni államminiszter egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy letartóztattak ezer személyt, aki tagja a kommunista pártnak, s a letartóztatások tovább folynak.

Ugyanakkor jelentették, hogy hétfőtől kezdve a szudáni fővárosban julius 22-én elrendelt kijárási tilalmat kiterjesztették, s a szabadságon lévő összes tiszteket, altiszteket és katonákat sürgösen visszahivták egységükhöz.

A France Presse hivatalos egyiptomi közleményt idézve közli, hogy az Egyesült Arab Köztársaság bagdadi nagykövetségét bizták meg Szudán érdekeinek képviseletével. Az emlitett hirügynökség megjegyzi, hogy az iraki—szudáni diplomáciai kapcsolatok megszakitása után Irak szudáni nagykövetségének Szudánból kiutasitott tagjai, utban Bagdad felé, vasárnap este megszakitották utjukat Kairóban.

Az OKP Igazgatóságának ülése

Az Olasz Kommunista Párt Igazgatósága ülést tartott Enrico Berlinguernek, a párt helyettes főtitkárának vezetésével. Az ülésen Paulo Bufalini szenátor, a párt igazgatósági tagja beszámolt az ország gazdasági-társadalmi reformtervezetével és a jelenlegi politikai helyzettel kapcsolatos parlamenti vitákról. Az Olasz Kommunista Párt sajtóirodájának közleménye rámutat, hogy az OKP Igazgatósága jóváhagyta a képviselőházi és szenátusi kommunista parlamenti csoportok irányvonalát a megvitatott reformtervek megujitó pontjainak megvédésére. Az Igazgatóság jóváhagyta a kommunista képviselőknek azt a törekvését is, hogy a munkástömegek igényeinek megfelelően javitsák meg a lakástörvényt és az adóreform-törvényt, s ezzel huzzák keresztül a kormánykoalíción belüli és kivüli jobboldali csoportok terveit a reformok szigoritására.

Az OKP Igazgatósága elhatározta, hogy julius 29-re, csütörtökre összehivja a párt tartományi bizottságainak és a körzeti szövetségek titkárainak ülését, hogy megvitassák, milyen akciókat inditsanak a kommunisták a jobboldali erők támadásának visszaverésére, következetes reformpolitika előmozditására és annak érdekében, hogy biztositsák az ország demokratikus és alkotmányos fejlődését.

A Laoszi Hazafias Front Központi Bizottságának nyilatkozata

A Laoszi Hazafias Front Központi Bizottsága nyilatkozatot adott ki a Laoszra vonatkozó genfi egyezmények aláirásának 9. évfordulója alkalmából. Amint a Kaoszan Patet Lao hirügynökség által közzétett nyilatkozat rámutat, ezek az egyezmények elismerik Laosz függetlenségét, szuverénitását, területi egységét és sérthetetlenségét.

Az Egyesült Államok, bár részt vett az 1962. évi Laoszra vonatkozó genfi értekezleten, az ott létrejött egyezményeket rövidesen megkötésük után sorozatosan szabotálni kezdte. Az USA a nagyarányu légitámadásokkal egyidejüleg támadni kezdte a hazafias erők által ellenőrzött felszabaditott vidékeket is. Az Egyesült Államok azt remélte, hogy döntő győzelmet arat az indokinai háboruban, amikor az amerikai légierő nagyarányu támogatásával megkezdte a Lam Szon—719 elnevezésü hadmüveletet, amelyben hozzávetőleg 50 000 saigoni és amerikai katona vett részt. Ez a hadmüvelet azonban teljes kudarcot szenvedett.

A Hazafias Front vezette laoszi nép megvédi alapvető jogait, folytatja harcát az amerikai imperialisták agressziója ellen és ugyanakkor kitartóan keresi a laoszi kérdés békés megoldásának módját.

A laoszi kérdést — hangsulyozza a nyilatkozat — az érdekelt laoszi feleknek kell megoldaniuk a Laoszra vonatkozó genfi egyezmények szellemében és az ország jelenlegi helyzetének megfelelően. Az amerikai imperialistáknak és csatlósaiknak határozott választ kell adniuk a Laoszi Hazafias Front 1971. junius 22-i békejavaslataira, amelyeknek célja a szárazföldi és a légi hadmüveletek megszüntetése, hogy a laoszi érdekelt felek békés körülmények között oldhassák meg az ország kérdéseit.

Az indokinai népek csucsértekezletén elfogadott nyilatkozat szellemében és a világ békeszerető embereinek támogatásával a laoszi nép le fog győzni minden nehézséget és semmilyen áldozattól nem retten vissza, hogy a vietnami és a kambodzsai testvérnéppel együtt leverje az amerikai agresszorokat és felépitse a valóban békés, független, semleges, demokratikus, egyesült és virágzó Laoszt, s hozzájáruljon Indokina valódi békéjének és függetlenségének megteremtéséhez — hangzik a nyilatkozat befejező része.

Elindult a Hold felé az Apollo-15 űrhajó

Hétfőn az előirt pillanatban, 15 óra 34 perckor (bukaresti idő) Cape Kennedyről elindult a Hold felé az Apollo—15 ürhajó. David Scott, James Irwin és Alfred Worden alkotja az ötödik amerikai ürhajó legénységét, amely a Föld—Hold—Föld utazásra vállalkozott és amelynek feladata, ha minden jó körülmények között folyik le, negyedszer leszállni a Holdra.

Az ürhajó fedélzetéről azt jelentik, hogy minden rendben van, a programot pontosan betartják, a fedélzeti rendszerek kifogástalanul müködnek.

Az első repülési nap tulajdonképpen hétfő reggel kezdődött a visszaszámolással és a kilövési előkészületek véglegesitésével. Közben a bizonytalan légköri feltételekkel kapcsolatos aggodalmak eloszlottak és a fellövés kitünő meteorológiai körülmények között folyt le.

Később a müveletek a programnak megfelelően következtek. Bukaresti idő szerint 15 óra 46 perckor az ürhajó elhelyezkedett a Föld körüli parkoló pályán, amelynek perigeuma 169,4 kilométer, apogeuma pedig 171,3 kilométer volt. Ezt megelőzően program szerinti pontossággal levált a rakéta első két lépcsője. A fellövéstől számitott 2 óra és 50 perc elteltével az ürhajó elhelyezkedett a holdi pályán. Ennek a müveletnek a végén az ürhajó 180 kilométerre volt a Földtől és 403 650 kilométerre a Holdtól, sebessége pedig 28 100 kilométer volt óránként.

A fedélzeti készülékek müködésének ellenőrzése után, az ürhajósok hozzáláttak, hogy átalakitsák az ürvonatot a repülési formula szerint: holdmodul, vezérfülke, müszeres modul. Bukaresti idő szerint 18 óra 55 perckor az Endeavour vezérfülke elvált a hordozó rakéta utolsó lépcsőjétől, 10 perccel később pedig befejeződött a legnehezebb manőver: a vezérfülke összekapcsolása a Falcon holdmodullal.

E müveletek 19 óra 49 perckor (bukaresti idő) fejeződtek be, miután a hordozó rakéta utolsó lépcsőjét az ürhajó pályájától eltérő holdpályára helyezték, hogy elkerüljék mindennemü összeütközés veszélyét.

Ezután a három ürhajós megkezdte a repülési program végrehajtását: sokrétü navigációs és tájékozódási gyakorlat végzését, a fedélzeti rendszerek müködésének tüzetes ellenőrzését, a Föld és a Hold fényképezését.

Az ürtevékenység első napja kedd reggel 6.00 órakor fejeződik be. Ezután 10 órás pihenés következik.

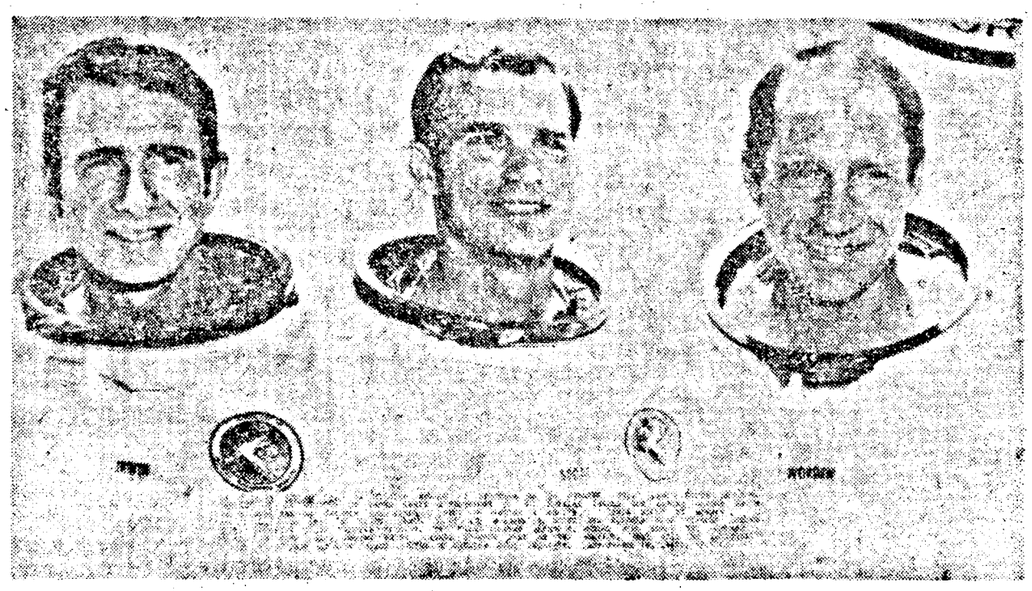

A felvételen az Apollo—15 három ürhajósa: James Irwin, David Scott és Alfred Worden.

Kegyetlen valóság

„Még nem láttam ilyesmit" — mondotta megdöbbenéssel Chaban Delmas francia miniszterelnök az egyik párizsi külvárosban tett látogatása után, majd megigérte: „Azonnal intézkedem ezeknek a hajlékoknak a lebontásáról, már holnap hozzálátunk a munkához". Azóta több hónap telt el, de az intézkedések még mindig váratnak magukra. Időközben a francia főváros nyomornegyedei tovább növekednek, a szomszédos, szegényebb országokból származó külföldi munkaerő nagyarányu bevándorlása miatt.

Nyugat-európai viszonylatban ma Franciaországban van a legtöbb külföldi munkás, számuk eléri a 3,5 milliót. Csupán tavaly majdnem 300 000 külföldi vándorolt Franciaországba munkát keresni.

A külföldi munkaerő bevándorlása mindjárt a második világháboru után kezdődött meg. Az első hullámban kizárólag Olaszországból jöttek, 1950 után megkezdődött a spanyol munkások beözönlése, s most a portugál származásuak vannak a legtöbben s az ő helyzetük a legszomorubb. A portugálok ugyanis csak illegálisan hagyhatják el országukat, s igy Franciaországba érkezve üzérek kezébe kerülnek, akik nehéz és rosszul fizetett munkákra helyezik el őket. Tavaly a külföldi összmunkaerő létszámának felét a portugálok tették ki. A francia munkáltatók persze kapva kapnak az olcsó munkaerőn. Pillanatnyilag a francia iparmaznak, ezek mégis hátrányos helyzetben vannak a francia munkásokkal szemben. Egy öt tagu portugál család például ötször kisebb családi pótlékot kap, mint egy hasonló nagyságu francia család. A kis jövedelmek miatt a külföldi munkások mindössze 4 százaléka engedheti meg magának, hogy lakást béreljen Franciaországban, a többiek barakkokban laknak. Gyakori eset, hogy egyetlen 12 négyzetméteres szobában 8 személy lakik, tehát csak felváltva pihenhet.

A kis fizetés, a rosszul tápláltság, a rossz lakásviszonyok miatt a bevándorló munkások ki vannak téve a legtöbb betegségnek. A tbc megbetegedések száma például 60-szor nagyobb az afrikai munkások között, mint a franciák között — mondotta Michel Massenet, a francia munkaügyi minisztérium képviselője.

A Párizs környékén élő csaknem egy millió külföldi munkás-

Napi kommentár

ban foglalkoztatott minden ötödik munkás külföldi. Előzetes számitások szerint jövőre minden második uj munkahelyet bevándorolt munkások töltenek majd be.

A külföldi munkaerőt azonban, tulsulya ellenére nem fizetik meg szakképzettségének megfelelően. Az algériai szakmunkások mintegy 50 százalékát például szakképzetlen munkásként fizetik.

A külföldi munkások nemcsak a fizetés tekintetében vannak hátrányos helyzetben. Annak ellenére, hogy a kormány számos egyezményt kötött a társadalmi juttatások biztositására vonatkozóan azokkal az országokkal, amelyekből a külföldi munkások származnak csak az ugynevezett bidonville-ek nyujtanak menedéket. A bevándorlóknak azonban ezt a menedéket is drágán kell megfizetniük. A hatóságok ugyanis a bidonville-eket nem ismerik el állandó lakhelynek, a munkáltatók viszont csak állandó lakhellyel rendelkező munkásokat alkalmaznak. Emiatt a külföldiek ismét üzérek kezébe kerülnek, akik 500, sőt 1000 frank ellenében „állandó cimet" adnak el nekik.

A barakkokban gyakoriak a különböző balesetek. Az idén csupán öt hét alatt 19 ember, jórészt gyermek vesztette életét — elégett vagy megfulladt. Január végén az ironikusan Plaisir-nek (Kéj) nevezett nyomortanyán egy négyéves gyermeket patkányok marcangoltak szét

A francia haladó közvélemény számtalan akciót rendez tiltakozásul a külföldi munkásokkal szemben alkalmazott bánásmód miatt. A franciák egyaránt elitélik a külföldi munkaerőt kizsákmányoló munkáltatókat és a hatóságokat is, amelyek elnézik a bevándorlók nyomoruságos helyzetét. A tiltakozó akciók különböző formákat öltenek, kezdve a szolidaritási tüntetésektől, s folytatva a különböző politikai, tudományos és kulturális személyiségek által aláirt petíciókkal, de a követelés egy — emberhez méltó életkörülmények biztositása a bevándorolt munkásoknak.

C. VARVARA.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 120-77. Tip. I. P. B A.

40 168